

Dato 27-06-2022

Sagsnr. 05-0801-576

Puljeopslag vedrørende styrket selvmordsforebyggelse

Hermed inviteres regioner, kommuner og private aktører til at søge midler til selvmordsforebyggende initiativer.

Med *aftale om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejds-markedsområdet 2022-2025* afsættes i alt 12,0 mio. kr. i 2022-2025, hvoraf administrationsudgifter udgør 0,4 mio. kr. til selvmordsforebyggende initiativer.

Sundhedsstyrelsen inviterer derfor relevante interessenter f.eks. organisationer, foreninger, institutioner, kommuner eller regioner til at søge om midler til selvmordsforebyggende initiativer.

Projekterne skal igangsættes d. 1. december 2022 og afsluttes d. 31. december 2025.

Frist for ansøgning om midler er den **12. september 2022 kl. 12.00**.

Formål

Formålet med puljen er at styrke den selvmordsforebyggende indsats, ved at give midler til projekter som udbreder, udvikler og/eller afprøver evidensbaserede selvmordsforebyggende initiativer. Der lægges desuden vægt på, at projekterne bidrager til at styrke den selvmordsforebyggende indsats på lang sigt, hvorfor midlerne tildeles projekter, som kan forankres, fastholdes og/eller udvides efter projektperiodens afslutning.

Der er en række områder, hvor indsatsen med fordel kan styrkes. Det kan f.eks. være forebyggelse, opsporing, tidlig indsats, opfølgning efter selvmordsforsøg samt patient- og pårørendeinddragelse.

Baggrund

Antal selvmord i Danmark har været næsten konstant på ca. 600 personer om året siden 2007. Til sammenligning døde der i 2017-2019 i gennemsnit 180 personer i trafikken om året. Selvmord kan forebygges, og der er derfor brug for yderligere tiltag for at knække kurven.

Danmark forpligtede sig i 2013 til WHO's Action Plan for 2013-2030, hvor målet er at reducere antallet af selvmord med 10 %¹. I september 2020 udmeldte Nordisk Ministerråds velfærdsudvalg en ambition om 25 % færre selvmord inden år 2025 – uafhængig af covid-19 pandemiens udvikling². I perioden 2013 til 2020 er der desværre ikke sket et fald i antallet af selvmord i Danmark.

---

¹ WHO. Mental health action plan 2013-2020 (extended to 2030). 2013; Available at: <http://www.emro.who.int/mnh/mental-health-action-plan/index.html>.

² Nordisk Ministerråd. 25 % færre selvmord inden år 2025 – med eller uden COVID-19. 2020; Available at: <https://www.norden.org/da/news/25-faerre-selvmoerd-inden-aar-2025-med-eller-uden-covid-19>. Accessed 09/15, 2021.

Selvmondsadfærd kan betragtes som et forsøg på at løse en situation, der opleves som smertefuld og fastlåst³⁴. Et selvmord eller selvmordsforsøg er resultatet af et komplekst samspil mellem stress og en underliggende, vedvarende sårbarhed, som har sine rødder i genetiske faktorer og/eller i livserfaringer. For at kunne forebygge selvmordshandlinger hos et selvmordstruet menneske, kan problemstillingen betragtes ud fra en stress-sårbarhedsmodel, hvor sårbare mennesker i udgangspunktet har sværere ved at håndtere udfordringer, belastninger og tab.

Der findes tre overordnede forebyggelsesstrategier – universelle, selektive og indikerede. I forhold til forebyggelse af selvmord indikerer inddelingen graden af risiko for selvmordsadfærd samt typen af indsats. Universelle selvmordsforebyggende indsatser er henvendt til hele befolkningen og ikke til specifikke risikogrupper. Selektive selvmordsforebyggende indsatser er både rettet mod mennesker, som tidligere har udvist selvmordsadfærd samt grupper, som ifølge erfaring og forskning er i særlig risiko for selvmord. Indikerede selvmordsforebyggende indsatser er tiltænkt mennesker, der er i aktuel risiko for selvmordshandlinger, f.eks. mennesker med aktuelle selvmordstanker eller mennesker der for nyligt har forsøgt selvmord.

Som et led i Danmarks indsats for at reducere antallet af selvmordsforsøg og selvmord blev der med aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024 afsat 1 mio. kr. årligt i 2021-2024 til videreførelsen af et nationalt partnerskab for forebyggelse af selvmord i regi af Sundhedsstyrelsen. De begrænsede midler der blev afsat til partnerskabet, betyder dog at partnerskabet har begrænsede muligheder for at styrke den selvmordsforebyggende indsats. Med aftale om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 afsættes der således 12,0 mio. kr. til en ansøgningspulje der har til formål at styrke indsatsen for selvmordsforebyggelse.

Formelle krav til puljeansøgningerne

For at et projekt kan komme i betragtning til støtte, skal følgende fremgå af ansøgningen (Jf. tilhørende ansøgningskema):

- Projektets formål. Projektet skal understøtte puljens formål
- Hvilken type selvmordsforebyggende indsats, der er tale om
- Hvilken målgruppe projektet omfatter
- Om projektet bygger på evidens fra velafprøvede indsatser/redskaber eller søger at afprøve og/eller udvikle nye indsatser/redskaber.
- Konkret plan for en kontinuerlig systematisk vidensopsamling med validerede måleredskaber.
- Målbare succeskriterier for projektet
- Hvordan projektet organiseres, herunder personalesammensætning og ledelsesmæssig forankring
- Hvordan projektet forankres, fastholdes og/eller udbredes efter projektperiodens afslutning
- Eventuelt samarbejde med relevante aktører på området
- Proces- og tidsplan for projektet
- Detaljeret budget
- Projektleder med dokumenteret projektledererfaring
- Juridisk ansvarlig leder af projektet

I ansøgningen skal der angives en kontaktperson, som Sundhedsstyrelsen kan kontakte ved evt. spørgsmål i forbindelse med vurdering af ansøgningen.

---

³ Chiles J, Strosahl K, Roberts LW. Clinical manual for assessment and treatment of suicidal patients. Washington, DC: American Psychiatric Association Publishing; 2019

⁴ Jobs DA. Managing suicidal risk : a collaborative approach. 2nd ed. New York: Guilford Press; 2016.

Hvem kan søge om midler fra puljen?

Puljen kan søges af relevante interessenter f.eks. organisationer, foreninger, institutioner, kommuner eller regioner.

Hvad kan der ansøges om støtte til?

Der kan ansøges om midler til følgende:

- Lønudgifter til projektledere og medarbejdere
- Udgifter til relevante fagpersoner
- Udvikling af materialer til projektet i begrænset omfang
- Udgifter til kompetenceudvikling
- Transport inkl. ophold efter statens regler
- Revisionsudgifter.

Der kan ikke ansøges om midler til følgende:

- Aktiviteter og lønmidler, der har karakter af almindelig drift, fx husleje og telefon
- Udgifter, der afholdes uden for projektperioden

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Såfremt Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb, der overstiger puljens størrelse, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering mellem ansøgerne. Desuden kan det være nødvendigt at justere i nogle af ansøgningerne.

Ud over de ovenfor nævnte krav til ansøgning, som skal være opfyldt for modtagelse af støtte, vil Sundhedsstyrelsen vurdere og prioritere ansøgningerne ud fra hvor høj grad ansøgningerne opfylder følgende kriterier:

- Projektet bidrager med evidens inden for selvmordsområdet via en kontinuerlig systematisk vidensopsamling med validerede måleredskaber.

Der lægges vægt på, at de anvendte måleredskaber er validerede og bredt anvendt, samt at der måles på effekten af indsatsen med udgangspunkt i parametre, såsom selvmordstanker, trivsel/livskvalitet, tilfredshed med indsatsen mm. (min. i starten og slutningen af projektet).

- Monitorering, herunder indikatorer er velbeskrevet og data bliver indsamlet og sendt til Sundhedsstyrelsen.
- Ansøger har en konkret plan for hvordan projektet forankres, fastholdes og/eller udbredes efter projektperiodens afslutning.

Projekter, som for eksempel udvikler og afprøver nye behandlingsmetoder, bør således beskrive en plan for, hvordan behandlingsmetoderne implementeres og udbredes efter projektperiodens afslutning, herunder hvordan der sikres finansiering.

Projekter, som for eksempel omfatter evaluering af en eksisterende indsats, bør således beskrive en plan for hvordan den evaluerede indsats udbredes efterfølgende, herunder hvordan der sikres finansiering.

Projekter, som for eksempel bygger på eksisterende evidens fra afprøvede indsatser/redskaber, bør have en plan for, hvordan indsatsen kan fastholdes og/eller udbredes efterfølgende, herunder hvordan der sikres finansiering.

- Projektet bygger på evidens fra velafprøvede indsatser/redskaber eller søger at afprøve og/eller udvikle nye indsatser/redskaber.
- Projektet bidrager til et langsigtet løft af indsatsen til forebyggelse af selvmord og selvmordsøg
- Projekter til selektiv og/eller indikeret selvmordsforebyggelse

Projektet forpligter sig til herunder at indgå i dialog med Sundhedsstyrelsen om indsamling af data inden projektstart.

Sundhedsstyrelsen forventer at give midler til 2-3 projekter.

Afrapportering

Bevillingsmodtager forpligter sig til at afrapportere til Sundhedsstyrelsen ved årlige statusrapporter og evt. deltage i møder med Sundhedsstyrelsen, herunder evt. præsentation af resultater.

Den viden der genereres i projektet, skal løbende gøres tilgængelig for Sundhedsstyrelsen, og kan ikke tilbageholdes i forskningsøjemed.

Økonomi

Det samlede beløb, som udmøntes i ansøgningspuljen for perioden 2022-2025 er 11.6 mio. kr.

Der er ikke krav om egenfinansiering, men det må gerne indgå.

Det er et krav, at der søges om midler til en fireårig indsats (fra 2022-2025). Ansøgere skal være opmærksomme på, at Sundhedsstyrelsen kun giver bindende tilsagn for ét år af gangen. Tilsagnet forudsættes af målopfyldelse, proces og effekt beskrevet i den årlige statusrapport. Der vil kunne godkendes anvendelse af midler fra tidligere år senere igennem projektperioden.

Mio. kr.	2022	2023	2024	2025	I alt
Ansøgningspulje	2,9	2,9	2,9	2,9	11,6

Tidsfrister

Aktivitet	Estimeret tidsramme
Puljeopslag offentliggøres	juni 2022
Ansøgningsfrist	12. september
Forventet tilsagn og afslag til ansøgere	Midt oktober 2022
Projektstart	1. december 2022
Afslutning af satspuljeperioden	Ultimo 2025

Ansøgningsprocedurer

Ansøgningen skal være Sundhedsstyrelsen i hænde senest **12. september 2022 kl. 12.00**

Sundhedsstyrelsens ansøgningsskema (inklusive alle 4 delskemaer) SKAL anvendes og udfyldes. Kun ansøgninger, der er skrevet i ansøgningsskemaet, vil komme i betragtning. Delskema 2, "Beskrivelse af projektet", må maksimalt fylde 5 sider (skrifttype Arial, skriftstørrelse 10).

Inden ansøgningsskemaet udfyldes, læses "Vejledning til ansøgningsskema om styrket selvmordsforebyggelse".

Ansøgningen sendes underskrevet, elektronisk til sstyp@sst.dk. I emnefeltet skrives "Pulje 2022-2025: Styrket selvmordsforebyggelse - journalnr. 05-0801-704"

Ansøgningen skal være underskrevet af en ledelsesrepræsentant.

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen.

Eventuelle generelle faglige spørgsmål:

Fuldmægtig Anna Katrine Winge, T: 40 23 63 49, M: akwi@sst.dk

Spørgsmål vedr. økonomi og administration:

Specialkonsulent Camilla Fleckenstein Vedsted Jacobsen, T 23 47 61 94, M cfvj@sst.dk